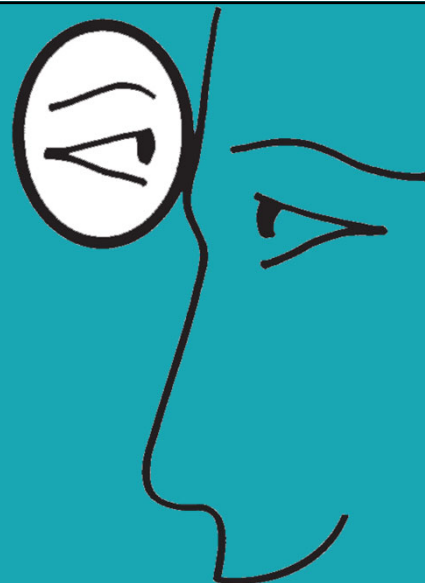

Wat is autisme?

PETER VERMEULEN

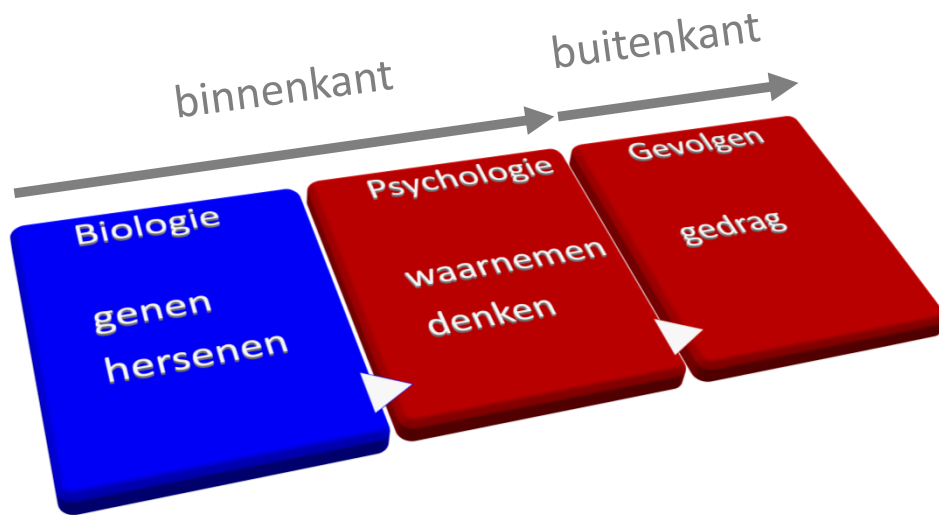
 sterkmakers
in autisme

Autisme, minder zeldzaam dan men denkt...

Tussen 0,6% en 1%
In Vlaanderen minstens 40.000 mensen

Autisme: verschillende lagen

Autismespectrumstoornis

Autisme

Syndroom
van Asperger

ASS

PDDNOS

Diagnostische criteria autisme

MOEILIKHEDEN
IN INTERACTIE &
COMMUNICATIE

BEPERKTE
FLEXIBILITEIT IN
GEDRAG

Moet voldoen aan de criteria A, B, C en D

- A. Aanhoudende tekorten in **sociale communicatie en sociale interactie** in meerdere contexten, zich manifesterend in alle volgende, momenteel of door geschiedenis (voorbeelden zijn illustratief, niet exhaustief)
- B. **Beperkte, repetitieve patronen van gedrag, interesses of activiteiten** zich manifesterend in ten minste twee van de volgende, momenteel of door geschiedenis (voorbeelden zijn illustratief, niet exhaustief)
- C. De symptomen moeten aanwezig zijn in de **vroege kindertijd** (maar kunnen soms pas merkbaar worden wanneer sociale eisen de beperkte capaciteit overstijgen of gemaskeerd worden door aangeleerde strategieën in het latere leven)
- D. De symptomen leiden tot **klinisch significante beperkingen** in het sociaal, beroepsmatig functioneren of andere belangrijke terreinen van het huidig functioneren.
- E. De stoornissen worden niet beter verklaard door verstandelijke beperking (intellectuele ontwikkelingsstoornis) of algemene ontwikkelingsvertraging. Verstandelijke beperking en ASS komen frequent samen voor. Om comorbide diagnoses van ASS en verstandelijke handicap te maken, moet de sociale communicatie lager zijn dan te verwachten voor het algemeen ontwikkelingsniveau.

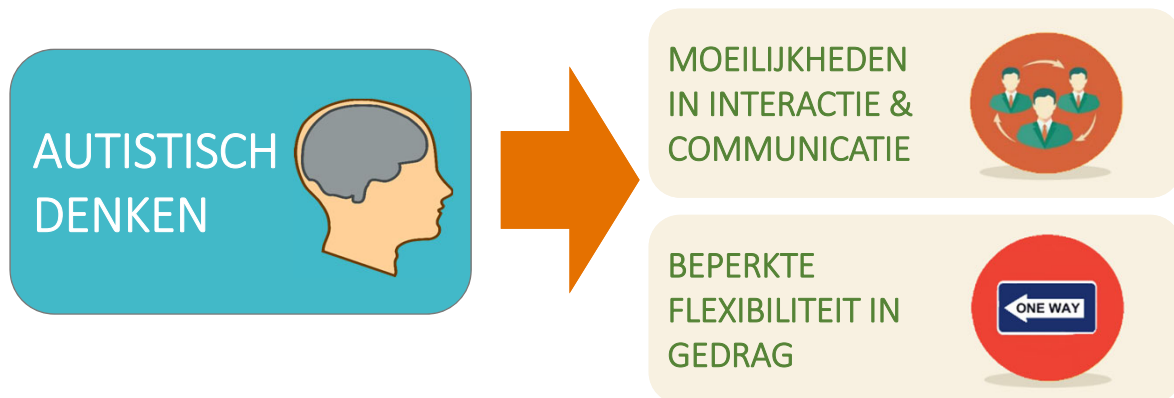
Probleem met de criteria voor autisme

- Zeer abstracte, vage omschrijvingen
- Geen enkel concreet gedrag is (typisch) autistisch:
 - Bepaalde gedragingen zien we niet bij alle mensen met autisme
 - Bepaalde gedragingen zien we bij mensen ZONDER autisme

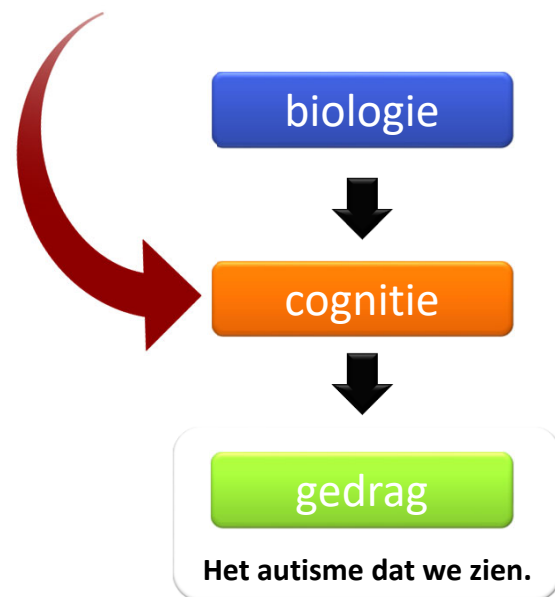
Wat mogelijk kan opvallen

- Arrogant, betweterig
- Lijkt met opzet tegendraads te doen
- 'Flauwe' grappen
- Vreemde opmerkingen, antwoorden of gedragingen
- Overdreven paniekerig - blokkeert
- In de war
- Egocentrisch
- Reageert niet of net te fel

Autisme zit vanbinnen!

De kern van het autisme: autistisch denken!

Autismevriendelijkheid

Wil je autisme echt goed begrijpen?

Kijk dan verder dan het gedrag.

Begrijpen van de binnenkant van autisme is de kern van autismevriendelijkheid.

Hoe begrijpen we de wereld rondom ons?

- Niets heeft een vaste betekenis
- Een rood licht kan verschillende dingen betekenen, afhankelijk van de context
- Daarom heeft het brein geleerd om op basis van de context goed en snel te gissen
- De contextgevoeligheid van het brein is onbewust

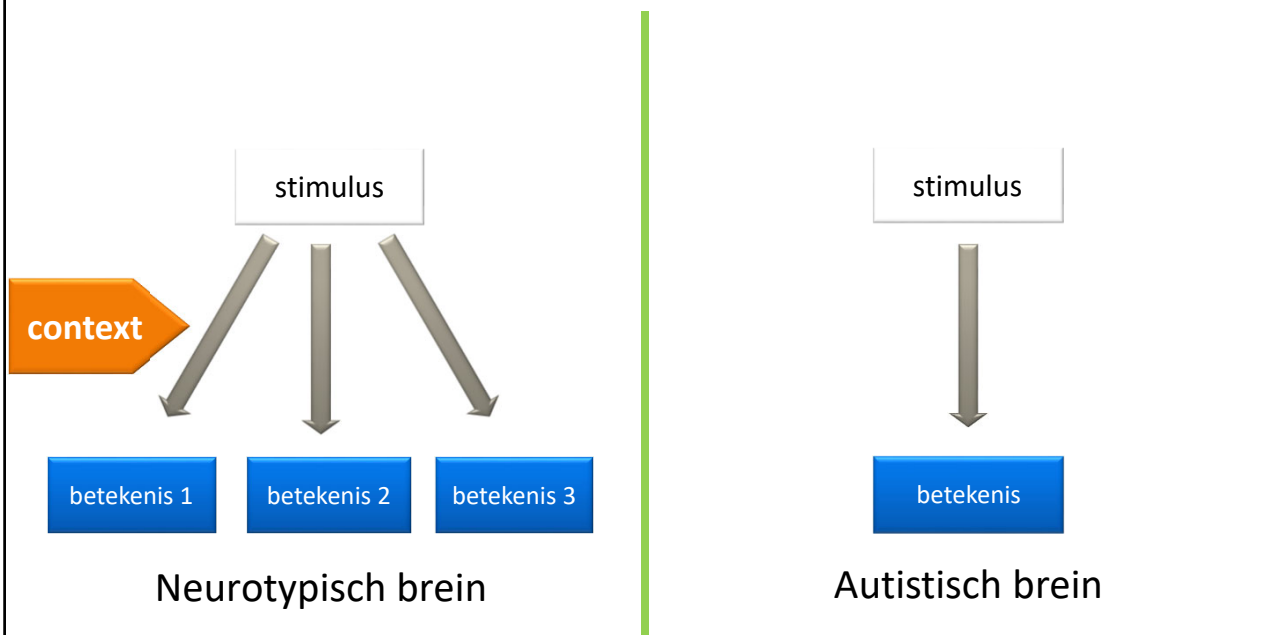
Context is onze gids in het begrijpen van de wereld rondom ons

Vooraf wanneer de input vaag, onvolledig of onduidelijk is.

B

B of 13??

Autisme = absoluut denken in een relatieve wereld

Autisme als contextblindheid

Verminderd vermogen om de context **spontaan** te gebruiken in het verlenen van betekenis aan (vooral vage, dubbelzinnige, nieuwe en onvolledige) prikkels.

Contextblindheid

Sociale interactie

Communicatie

Flexibiliteit

Gedrag

Gelaatsuitdrukkingen: dubbelzinnig

emotion review

Emotion Review
Vol. 5, No. 1 (January 2013) 60-65
© The Author(s) 2013
ISSN 1754-0739
DOI: 10.1177/1754073912461331
er.sagepub.com

Inherently Ambiguous: Facial Expressions of Emotions, in Context

Ran R. Hassin

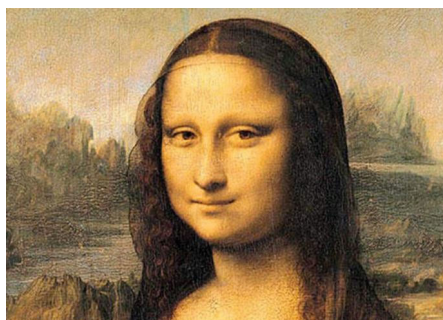
*Department of Psychology, Hebrew University, Israel
The Center for the Study of Rationality, Hebrew University, Israel*

Hillel Aviezer

*Department of Psychology, Hebrew University, Israel
Department of Psychology, Princeton University, USA*

Shlomo Bentin

*Department of Psychology, Hebrew University, Israel
Center for Neural Computation, Hebrew University, Israel*

Sociale regels zijn niet vast maar
contextafhankelijk

Wat is sociaal gepast gedrag??

Als je naar een sjieke bijeenkomst
gaat, zou je dan een papegaai
op je hoofd zetten?

ob 16 uooid 3666U

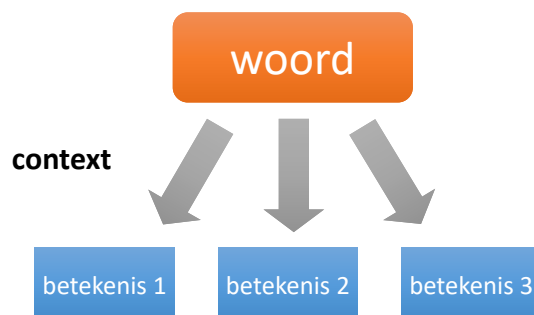
Context en sociaal gedrag

Wat is sociaal gepast
gedrag??

Gedrag dat
contextueel past!

Context en communicatie

De betekenis van communicatieve symbolen (**woorden, zinnen, picto's, gebaren etc.**) is afhankelijk van de context

Context en communicatie

Wat voor een autistisch brein moeilijk is, is weten wat een woord, een zin, een gebaar, een tekening enz. betekent ***in deze context***

Andere gevolgen van contextblindheid

- Stress
- Onzekerheid
- Zintuiglijke overlast

Autismevriendelijkheid

Verder kijken dan het
gedrag.

Probeer je te verplaatsen
in hoe iemand de wereld
ervaart: autistisch denken.

Verhelderen van de wereld

Contextblindheid

De "juiste" betekenis niet zien

De "juiste" betekenis aanbieden

Context en de wereld verhelderen

**Op het
contextknopje
drukken!**

Autismevriendelijkheid

Begrijpen van de
van autisme.

En dat betekent inzake aanbod:

90% duidelijkheid

10% gewone vriendelijkheid

Autismevriendelijkheid

- Voorspelbaarheid
- Verduidelijken van de 'W's
- Concrete communicatie
- Verwerkingstijd
- Sensorische controle
- Ontsnappingsscenario

Visueel

Kort, maar
voldoende

Concreet

Verwerkings
tijd

Autismevriendelijke communicatie